

25. MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA
„PEDAGOŠKA ISTRAŽIVANJA I ŠKOLSKA PRAKSA“

25th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
“EDUCATIONAL RESEARCH AND SCHOOL PRACTICE”

Motivacija u obrazovanju

IZMEĐU TEORIJE I PRAKSE

KNJIGA REZIMEA

Motivation in Education

BETWEEN THEORY AND PRACTICE

BOOK OF ABSTRACTS

Nataša LALIĆ-VUČETIĆ • Dragana GUNDOGAN • Ana RADANOVIĆ
UREDнице/EDITORS

30. oktobar, 2020.

October 30, 2020

PROGRAMSKI ODBOR

Predsednik programskog odbora

dr Nataša Lalić-Vučetić

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

prof. dr Marko Palekčić

*Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
Zagreb, Hrvatska*

prof. dr Josip Burušić

*Institut društvenih znanosti Ivo Pilar,
Zagreb, Hrvatska*

dr Zrinka Ristić Dedić

*Institut za društvena istraživanja,
Zagreb, Hrvatska*

prof. dr Sofia-Eleftheria Gonida

*Škola psihologije, Aristotelov Univerzitet
u Solunu, Solun, Grčka*

prof. dr Pinar Cavas

*Fakultet za obrazovanje nastavnika, Ege
Univerzitet, Izmir, Turska*

prof. dr Biljana Sladoje-Bošnjak

*Filozofski fakultet Univerziteta u
Istočnom Sarajevu, Pale, Bosna i
Hercegovina*

prof. dr Mojca Jurišević

*Pedagoški fakultet, Univerzitet u
Ljubljani, Ljubljana, Slovenija*

prof. dr Olga Borisovna Mikhailova,

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

prof. dr Sergey Ivanovič Kudinov

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

prof. dr Biljana Trebješanin

*Učiteljski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Beograd, Srbija*

prof. dr Biljana Bodroški Spariosu

*Filozofski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

prof. dr Dragica Pavlović-Babić

*Filozofski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

prof. dr Aleksandar Baucal

*Filozofski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

prof. dr Dušanka Lazarević

*Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja,
Univerzitet u Beogradu, Srbija*

doc. dr Branislav Ranđelović

*Zavod za vrednovanje kvaliteta
obrazovanja i vaspitanja, Beograd, Srbija*

dr Gordana Čprić

*Zavod za vrednovanje kvaliteta
obrazovanja i vaspitanja, Beograd, Srbija*

dr Slavica Ševkušić

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

dr Nikoleta Gutvajn

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

PROGRAM COMMITTEE

President

Nataša Lalić-Vučetić, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

prof. Marko Palekčić, PhD

*Faculty of Humanities and Social Sciences,
University of Zagreb, Zagreb, Croatia*

prof. Josip Burušić, PhD

*Institute of Social Sciences Ivo Pilar,
Zagreb, Croatia*

Zrinka Ristić Dedić, PhD

*Institute for Social Research, Zagreb,
Croatia*

prof. Sofia-Eleftheria Gonida, PhD

*School of Psychology, Aristotle University
of Thessaloniki, Thessaloniki, Greece*

prof. Pinar Cavas, PhD

*Faculty of Education, Ege University,
Izmir, Turkey*

prof. Biljana Sladoje-Bošnjak, PhD

*Faculty of Philosophy, University of
Eastern Sarajevo, Pale, Bosnia and
Herzegovina*

prof. Mojca Jurišević, PhD

*Faculty of Education, University of
Ljubljana, Ljubljana, Slovenia*

prof. Olga Borisovna Mikhailova, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University, Moscow, Russia*

prof. Sergey Ivanovič Kudinov, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University, Moscow, Russia*

prof. Biljana Trebješanin, PhD

*Teacher Training Faculty, University of
Belgrade, Belgrade, Serbia*

prof. Biljana Bodroški Spariosu, PhD

*Faculty of Philosophy, University of
Belgrade, Belgrade, Serbia*

prof. Dragica Pavlović-Babić, PhD

*Faculty of Philosophy, University of
Belgrade, Belgrade, Serbia*

prof. Aleksandar Baucal, PhD

*Faculty of Philosophy, University of
Belgrade, Belgrade, Serbia*

prof. Dušanka Lazarević, PhD

*Faculty of Sport and Physical Education,
University of Belgrade, Belgrade, Serbia*

assist. prof. Branislav Ranđelović, PhD

*Institute for Education Quality and
Evaluation, Belgrade, Serbia*

Gordana Čaprić, PhD

*Institute for Education Quality and
Evaluation, Belgrade, Serbia*

Slavica Ševkušić, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Nikoleta Gutvajn, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

ORGANIZACIONI ODBOR

Predsednik organizacionog odbora

msr Dragana Gundogan

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Sekretar konferencije

msr Ana Radanović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

ORGANIZATORI SKUPA

Institut za pedagoška istraživanja u Beogradu, Srbija

Dobrinjska 11/3, 11000 Beograd

www.ipisr.org.rs

Filološki fakultet Ruskog Univerziteta prijateljstva naroda u Moskvi, Rusija

Miklukho-Maklaya 61, 17198, Moskva, Rusija

www.rudn.ru

Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja

Fabrisova 10, 11040 Beograd, Srbija

www.ceo.edu.rs

NAPOMENA:

Saopštenja saradnika Instituta za pedagoška istraživanja predstavljaju rezultat rada na istraživanju čiju je realizaciju finansiralo Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (br. Ugovora 451-03-68/2020-14/200018).

ORGANIZATIONAL COMMITTEE

President

Dragana Gundogan, MA

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

General Secretary

Ana Radanović, MA

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

ORGANIZERS

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Dobrinjska 11/3, Belgrade, Serbia

www.ipisr.org.rs

Faculty of Philology of the Peoples' Friendship University in Moscow

Miklukho-Maklaya 6, 117198, Moscow, Russia

www.rudn.ru

Institute for Education Quality and Evaluation, Belgrade, Serbia

Fabrisova 10, 11040 Belgrade, Serbia

www.ceo.edu.rs

NOTE:

Presentations of the collaborators of the Institute for Educational Research are the results of research which was funded by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (Contact No. 451-03-68/2020-14/200018).

DA LI JE EKSTERNA EVALUACIJA POKRETAČ UNAPREĐENJA NASTAVE I UČENJA?

Gordana Čaprić*

Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, Beograd, Srbija

Eksterna evaluacija je usmerena ka praćenju kvaliteta rada škola u cilju ostvarivanja ishoda obrazovanja. Ona utvrđuje u kojoj meri se ostvaruju dogovoreni standardi kvaliteta rada škola. Takođe, školama pruža povratne informacije o njihovim prednostima i slabostima, usmeravajući ih ka potrebnim akcijama za postizanje napretka. Cilj istraživanja koje je prikazano u ovom radu odnosi se na utvrđivanje delovanja eksterne evaluacije kao pokretača unapređenja nastave i učenja u školi. Ovo istraživanje predstavlja jednu od dve povezane komponente eksperimentalne studije, od kojih je druga obuhvatila posebno osmišljeni model podrške školi usmeren na izazivanje promene u obrazovnoj praksi nastavnika. U istraživanju je učestvovalo 313 nastavnika iz 10 randomiziranih osnovnih škola koje su u procesu eksterne evaluacije imale nedovoljno ostvarene standarde u oblasti kvaliteta *Nastava i učenje*, odnosno njihov nivo ostvarenosti za tu oblast iznosio je manje od 2,9 od 4, koliko je moguće maksimalno ostvariti. Da bi se utvrdili uslovi i stepen delovanja eksterne evaluacije kao pokretača promene, sprovedeno je kvalitativno istraživanje. U tu svrhu realizovane su fokus grupe sa nastavnicima koji su učestvovali u programu. Za dizajniranje, vođenje fokus grupa i tumačenje podataka korišćeni su konceptualni alati Engestromove *kulturalno-istorijske teorije aktivnosti****. Dobijeni rezultati pokazuju da u školama koje imaju nedovoljno ostvarene standarde u oblasti *Nastava i učenje* eksterna evaluacija ima ograničeno delovanje. Stepem i način na koji je eksterna evaluacija delovala zavisila je od liderstva direktora, uverenja i motivacije nastavnika, kao i njihove spremnosti da se menjaju. Ovo istraživanje upućuje na to da odnos između spoljašnje evaluacije i unapređenja rada škole nije jednostavan, kao i da unapređivanje rada, pre svega, podrazumeva volju zaposlenih u školi da se menjaju.

Ključne reči: eksterna evaluacija škole, teorija aktivnosti, obrazovne promene.

---

* E-mail: gcapric@gmail.com

** Cultural Historical Activity Theory (CHAT)

IS EXTERNAL EVALUATION DRIVING FORCE FOR TEACHING AND LEARNING IMPROVEMENT?

Gordana Čaprić*

Institute for education quality and evaluation, Belgrade, Serbia

External evaluation is aimed at monitoring school quality in order to achieve educational outcomes. It determines the extent to which agreed standards of quality of schools have been met. It also provides schools with feedback on their strengths and weaknesses, gearing them towards the necessary action to make progress. The aim of the research presented in this paper is to explore the effectiveness of external evaluation as a driving force for improvement of teaching and learning. This research represents one of the two linked components of the experimental study, the other one being specifically designed school support model aimed at changing the educational practice of teachers. The research involved 313 teachers from 10 randomized elementary schools which had failed to meet standards in Teaching and Learning quality area, their average level of achievement being less than 2.9 out of maximum 4. To determine the conditions and level of impact of external evaluation as a driving force for change, qualitative research was conducted. Thus, focus groups involving the teachers that had participated in the programme were organized. Engeström's Cultural Historical Activity Theory conceptual tools were used for designing and conducting focus groups as well as for interpretation of data. The results show that in schools which have failed to meet the standards in Teaching and Learning area, external evaluation has limited impact. The ways and extent of external evaluation impact depended on the school principal's leadership, teachers' beliefs and motivation, as well as their willingness to change. This research suggests that relationship between external evaluation and school improvement is not simple and that it, above all, must include willingness of the school staff to change.

Keywords: external school evaluation, Activity theory, educational changes.

---

* E-mail: gcapric@gmail.com

KNJIGA REZIMEA

25. međunarodna naučna konferencija
„Pedagoška istraživanja i školska praksa”

MOTIVACIJA U OBRAZOVANJU: IZMEĐU TEORIJE I PRAKSE

Izdavač

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd

Za izdavača

Nikoleta Gutvajn

Urednice

Nataša Lalić-Vučetić

Dragana Gundogan

Ana Radanović

Tehnički urednik

Ana Radanović

Lektor

Jelena Stevanović

Prevodilac

Biljana Vrcelj

Tiraž

80

Dizajn korica i grafička obrada

Branko Cvetić

Štampa

Kuća štampe plus

ISBN 978-86-7447-151-7

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

159.947.5-057.874(048)
37.015.3:159.953.5(048)
159.947.5-057.875(048)

МЕЂУНАРОДНА научна конференција "Педагошка истраживања и школска пракса" (25 ; 2020 ; Београд)

Motivacija u obrazovanju između teorije i prakse : knjiga rezimea /
25. Međunarodna naučna konferencija "Pedagoška istraživanja i
školska praksa" = Motivation in Education Between Theory and
Practice : book of abstracts / 25th International Scientific Conference
"Educational Research and School Practice" ; urednice; editors Nataša
Lalić Vučetić, Dragana Gundogan, Ana Radanović. - Beograd : Institut
za pedagoška istraživanja, 2020 (Beograd : Kuća štampe plus). -
101 стр. ; 24 cm

Резимеи на срп. и енгл. језику. - Тираж 80. - Напомене
и библиографске референце уз текст.

ISBN 978-86-7447-151-7

а) Ученици -- Мотивација -- Апстракти б) Учење учења -
- Апстракти в) Студенти -- Мотивација -- Апстракти

COBISS.SR-ID 23792905